

Uittreding Bergen op Zoom uit ICT West Brabant West

Notitie gevolgen en voorwaarden

Ter vaststelling in de bestuursvergadering van ICT WBW van 07 oktober 2020

Maxim ter Hedde, Arnold de Boer, Jorn Mulder
30 september 2020

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Formele uitgangspunten	3
3. Uittredingsproces: uitgangspunten en spelregels	5

1. Inleiding

Op 3 juli 2020 ontving het bestuur van de GR ICT Samenwerking West-Brabant-West (hierna GR ICT WBW) een brief van de gemeente Bergen op Zoom waarin zij het bestuur verzoekt toestemming te verlenen voor uittreding per 31 december 2021. Hiermee heeft de gemeente Bergen op Zoom de uittredingsprocedure in gang gezet zoals beschreven in artikel 27 van de gemeenschappelijke regeling 'ICT Samenwerking West-Brabant-West' ¹

Het bestuur van de GR ICT WBW en de gemeente Bergen op Zoom hebben daarop opdracht gegeven aan het onafhankelijke adviesbureau KokxDeVoogd voor de procesmatige en inhoudelijke begeleiding van de eerste stappen in het uittredingsproces.

Deze notitie vormt de basis voor de inhoudelijke en procesmatige inrichting van de uittreding van de gemeente Bergen op Zoom uit de GR ICT WBW. Deze notitie beoogt alle informatie te bevatten die betrokken partijen nodig achten om tot een gecontroleerd en ordentelijk uittredingsproces over te kunnen gaan en is tot stand gekomen na intensief contact en afstemming bij de betrokken gemeenten zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau.

In de eerstvolgende bestuursvergadering dienen conform artikel 27 lid 4 van de GR-tekst de 'voorwaarden en gevolgen' van de uittreding te worden overeengekomen, zover als kan worden voorzien. De genoemde 'voorwaarden en gevolgen', die verder in de GR-tekst niet zijn gedefinieerd, worden in deze notitie zo breed mogelijk geïnterpreteerd. De 'voorwaarden' omvatten inhoudelijke uitgangspunten, spelregels en randvoorwaarden voor de uittreding. De 'gevolgen' zijn geïnventariseerd op het gebied van de primaire dienstverlening van de GR ICT WBW, de overhead en de rechtspositie van het personeel. Tot de inventarisatie en analyse van de gevolgen behoort voorts een raming van de incidentele kosten die samenhangen met de uittreding en de structurele effecten op de begroting van de GR ICT WBW.

De definitieve (structurele) effecten van de uittreding van de gemeente Bergen op Zoom uit de GR ICT WBW worden echter pas duidelijk na vaststelling van de gewijzigde begroting 2022. In deze uittredingsregeling wordt voor deze structurele effecten een raming gegeven.

Deze notitie over gevolgen en voorwaarden is als volgt opgebouwd. In het eerstvolgende hoofdstuk wordt ingegaan op de formele stappen in de uittreding en wat deze zeggen over het te belopen uittredingsproces. Dan wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op de uitgangspunten en spelregels voor een gecontroleerd en ordentelijk uittredingsproces. Voorts kent dit document twee bijlagen. In de eerste bijlage worden de uittreedkosten geraamd en in de tweede bijlage is een plan van aanpak voor de uittreding vervat.

¹ Blad gemeenschappelijke regeling 2020, nr. 112, 31 januari 2020.

2. Formele uitgangspunten

De Wet gemeenschappelijke regelingen kent geen inhoudelijke bepalingen voor uittreding van een deelnemende gemeente uit een GR, in de wet is alleen de plicht omschreven om een bepaling over uittreding op te nemen in de gemeenschappelijke regeling.

De regeling zegt zelf hierover in hoofdstuk 9 over toetreding, uittreding, wijziging en opheffing het volgende:

Artikel 27 Uittreding

1. Het college dat wenst uit te treden, richt het verzoek daartoe schriftelijk aan ieder van de Colleges én aan het Bestuur.
2. Aan de uittreding worden door het Bestuur voorwaarden en gevolgen verbonden.
3. Het Bestuur zendt het in het eerste lid bedoelde verzoek binnen één maand na ontvangst aan de Colleges voor het nemen van een besluit over de uittreding, alsmede de aan de uittreding te verbinden voorwaarden en gevolgen zoals bedoeld in het tweede lid, onder overlegging van zijn advies.
4. Alle Colleges besluiten over de voorwaarden en gevolgen van uittreding binnen een termijn van drie maanden na de toezending door het Bestuur als bedoeld in het derde lid, onverminderd de benodigde toestemming van de gemeenteraden ex artikel 1, tweede lid Wgr.
5. De uittreding vindt niet eerder plaats dan op 31 december van het jaar volgend op het jaar waarin de besluitvorming als bedoeld genoemd in het vierde lid heeft plaatsgevonden.
6. De nadelige financiële gevolgen voor ICT SAMENWERKING WEST-BRABANT-WEST, die veroorzaakt worden door de uittreding, inclusief de hierdoor ontstane wachtgeldverplichtingen, worden bij het uittredende College in rekening gebracht.
7. Voor de vaststelling van de financiële gevolgen als bedoeld in het zesde lid wordt door het Bestuur en het uittredende College gezamenlijk advies gevraagd aan een onafhankelijke externe deskundige. Het advies van deze deskundige is voor partijen bindend, onverminderd het bepaalde in artikel 28 Wgr.

De regeling bevat geen materiële (reken)regels over de vormgeving van de uittreding. Wel wordt het proces voor uittreding op hoofdlijnen omschreven.

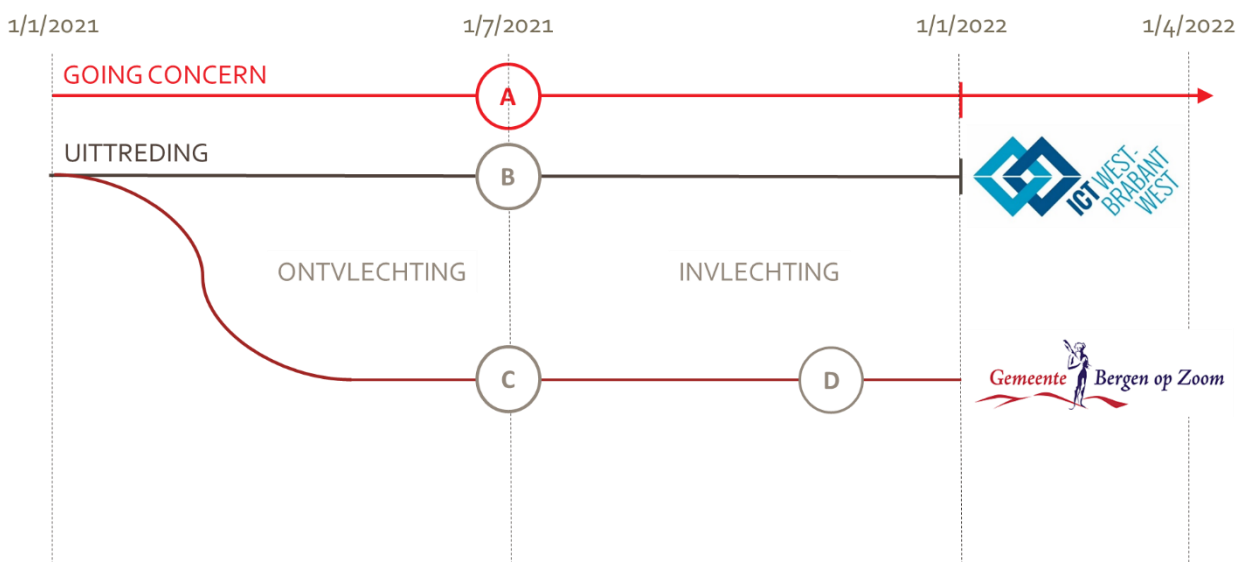
Op grond van het artikel gelden de volgende besluitvormingsstappen:

Datum	Voorstel voor formele stappen
3 juli 2020	ICT WBW ontvangt verzoek uittreding gemeente Bergen op Zoom
2 augustus 2020 (31 augustus 2020)	bestuur ICT WBW zendt advies over voorwaarden en gevolgen van de uittreding aan alle colleges
30 september 2020	concept uittredingsplan over voorwaarden en gevolgen gereed
31 oktober 2020 (31 december 2020)	collegebesluiten uittredingsplan na verkregen toestemming van de raden
31 december 2021 (uiterlijk)	vaststelling financiële gevolgen en afrekenregels op basis van onafhankelijk advies

De genoemde termijnen zijn termijnen van orde, maar zijn ook uitdrukkelijk bedoeld om de voortgang in het proces vast te leggen. Tussen haakjes staan de uiterlijke data op basis van het tussen de gemeenten overeengekomen tijdspad. In deze notitie worden de voorwaarden en gevolgen bedoeld in de leden 2 en 3 van artikel 27 van de regeling uitgewerkt.

3. Uittredingsproces: uitgangspunten en spelregels

Wij onderkennen vier sporen in het uittredingsproces. Als eerste het spoor van de reguliere activiteiten oftewel going concern (A). Verder onderscheiden we een spoor van uittreding (B), dat is gericht op de formeel-juridische beëindiging van de werkzaamheden van de GR ICT WBW voor de gemeente Bergen op Zoom, en een spoor van uitvlechting (C) en invlechting (D), dat is gericht op de overdracht of materiële beëindiging van activiteiten en de uitvoering in de toekomst. Het invlechtingsspoor bestaat weer uit deelsporen, voor ieder deel van de 'boedel' dat Bergen op Zoom overneemt. Wij illustreren dit in onderstaande figuur.

Om het uittredingsproces zo goed mogelijk te laten verlopen, worden in deze notitie enkele uitgangspunten en spelregels voorgesteld. De spelregels hebben niet alleen betrekking op de administratieve afwikkeling van de uittreding maar ook op een ordentelijke overdracht.

Datum van uittreding

In haar brief van 3 juli 2020 verzoekt de gemeente Bergen op Zoom het bestuur toestemming te verlenen voor uittreding per 31 december 2021. Ervan uitgaande dat besluitvorming over deze notitie door alle colleges dit kalenderjaar is afgerond is dit een reëel uitgangspunt.

Uitgangspunt 1: de gemeente Bergen op Zoom treedt uit de GR ICT WBW per 31 december 2021. Hiertoe ronden de deelnemende gemeenten besluitvorming over de voorwaarden en gevolgen van de uittreding uiterlijk 31 december 2020 af.

De uittreiddatum 31 december 2021 is een harde datum². De besluitdatum van 31 december 2020 is een uiterste datum, waarbij colleges ernaar streven de beslisdatum zoveel eerder als mogelijk te laten zijn.

Aansturing uittreedproces

Het is de verantwoordelijkheid van de GR ICT WBW om de 'boedel' zodanig klaar te zetten dat de gemeente Bergen op Zoom deze kan overnemen. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente Bergen op Zoom om de 'boedel' in ontvangst te kunnen nemen. Bergen op Zoom wenst mogelijk verplichtingen over te nemen van GR ICT WBW. Welke onderdelen van de boedel de gemeente Bergen op Zoom wil overnemen, moet 30 juni 2021 duidelijk zijn bij ICT WBW of zoveel eerder als mogelijk, zodat zij de voorbereidingen kan treffen om deze klaar te zetten of te beëindigen. Om de verwachtingen hierover eenduidig te organiseren en de afspraken uit te voeren, wordt bij ICT WBW een projectleider voor de uitvlechting en bij de gemeente Bergen op Zoom een projectleider voor de invlechting aangesteld. Door deze projectleiders dient over de uitvoering van de uittreding (invlechting en uitvlechting) onderling worden afgestemd. Bestuurlijk verantwoordelijk zijn het bestuur van de GR ICT WBW (voor de uitvlechting) en het college van de gemeente Bergen op Zoom (voor de invlechting). Voorgesteld wordt het bestuur van de GR ICT WBW als stuurgroep voor de uitvlechting te laten functioneren. In deze stuurgroep wordt de specifieke en soms gedetailleerde uittredingsagenda behandeld. Doel is om in consensus tot overeenstemming te komen in de stuurgroep. Indien de stuurgroep er niet in slaagt consensus te bereiken, zal dit aan het bestuur worden meegedeeld. Het bestuur en het college van Bergen op Zoom kunnen vervolgens besluiten om het formele advies te vragen bedoeld in artikel 27 lid 7 van de gemeenschappelijke regeling.

Uitgangspunt 2: het bestuur van de GR ICT WBW met ingang van 1 september 2020 tevens stuurgroep voor het uittredingsproject. De bestuurder van de gemeente Bergen op Zoom is de 'gevolmachtigde' van het college van die gemeente en iedere bestuurder is verantwoordelijk voor ruggenspraak met het eigen college. Streven is om in de stuurgroep over het uittredingsproject op basis van consensus overeenstemming te bereiken.

De periode van 1 januari tot 1 april 2022 kan nog worden gebruikt om de uittreding formeel-juridisch af te ronden, bijvoorbeeld voor het wijzigen van de GR tekst van de ICT-samenwerking. Ook dient in dat kwartaal de jaarrekening nog te worden opgesteld voor het laatste jaar waarin Bergen op Zoom deelnemer van de regeling is.

Voorwaarde omtrent continuïteit van de reguliere dienstverlening

De sporen B t/m D hebben idealiter geen invloed op de dagelijkse bedrijfsactiviteiten ('going concern', Spoor A). De praktijk is weerbarstiger, daarom wordt hierover de volgende 'spelregel' voorgesteld.

² Dat laat onverlet, dat de gemeente Bergen op Zoom aan ICT WBW kan verzoeken, de dienstverlening op onderdelen ook na uittreiddatum te continueren. Dit doet zij dan echter niet meer in de hoedanigheid van deelnemer in de GR maar als derde partij. Daarbij moet rekening worden gehouden met het aanbestedingsrechtelijke maximum van 20% aan omzet dat bij derden wordt gerealiseerd.

Spelregel 1: voor alle deelnemers worden de reguliere activiteiten van ICT WBW uitsluitend door haar voortgezet tot en met 31 december 2021. Partijen onthouden zich van handelingen die direct of indirect de continuïteit van de going concern activiteiten van de GR ICT WBW verstoren of belemmeren.

Het bestuur van de GR ICT WBW heeft vóór ontvangst van de brief d.d. 3 juli 2020 van de gemeente Bergen op Zoom de primaire begroting voor 2021 vastgesteld. Als onderdeel van deze begroting zijn (kosten voor) projecten opgenomen, waarbij de gemeente Bergen op Zoom nog volwaardig deelnemer is³. Bij projecten die in de primaire begroting 2021 zijn opgenomen maar waarvoor nog geen (financiële) verplichtingen zijn aangegaan door ICT WBW wordt bekeken of de scope van het project (en de daaruit voortvloeiende kosten) kan worden aangepast aan de nieuwe situatie zonder de gemeente Bergen op Zoom. Hiermee zal rekening worden gehouden in de gewijzigde begroting 2021.

Nieuwe investeringen door ICT WBW

Daarnaast zullen buiten begroting geen nieuwe uitgaven worden opgenomen voor de uittredende gemeente die betrekking hebben op de periode na datum uittreding.

Spelregel 2: ICT WBW doet geen nieuwe investeringen ten behoeve van de uittredende partij, tenzij een investering ondeelbaar is en /of het niet investeren belemmerend is voor (de ontwikkelingsagenda van) ICT WBW als geheel. Uitgaven voor de afwikkeling en het overdragen van de boedel zijn uiteraard wel mogelijk, bijvoorbeeld indien deze betrekking hebben op de afkoop van lopende contractvoorwaarden.

Als voorbeeld van een nieuwe investering die ondeelbaar is en waarbij het niet-investeren belemmerend is voor de ontwikkelingsagenda of going concern van ICT WBW als geheel kan worden genoemd noodzakelijke investeringen in beveiliging. Indien dergelijke investeringen aan de orde zijn, worden de kapitaallasten die samenhangen met deze nieuwe investeringen doorbelast aan de gemeente Bergen op Zoom naar rato van de periode waarin zij nut heeft van de resultaten van de investering.

Inzicht en transparantie

Alle deelnemers wensen inzicht en transparantie over het uittredingsproces, de werkzaamheden die hiervoor worden uitgevoerd en de kosten die hiervoor worden gemaakt. Dit is belangrijk voor een succesvol verloop van het uittredingsproces. ICT WBW zal daarom inzichtelijk maken, welke kosten specifiek betrekking hebben op de uittreding. Zij opent hiertoe een afzonderlijk grootboeknummer in de administratie, zodat hierover in de uittredingsverantwoording de realisatie en de ramingen kunnen worden vergeleken.

³ Hierbij is het relevant te verwijzen naar de brief d.d. 3 december 2019 van de gemeente Bergen op Zoom aan het bestuur van de GR ICT WBW, waarin zij aangeeft niet in te stemmen met de uitvoering van de gegeven adviezen door Twijnstra en Gudde wat betreft de fasering van de cloudstrategie en hiermee rekening te houden bij de voorbereiding van de aanbesteding voor de nieuwe ict-infrastructuur.

Spelregel 3: ICT WBW levert inzicht en transparantie in alle kosten die zij in verband met de uittreding maakt. Zij stelt een begroting op voor de incidentele uittredingskosten, laat deze accorderen door de stuurgroep en levert een verantwoording over de realisatie van de uittredingsbegroting in het kader van de vaststelling van de reguliere jaarrekeningen 2020 en 2021.

Het bestuur vraagt in het kader van de accountantscontrole 2021 specifieke aandacht voor het onderdeel uittredingskosten. Deze extra controles door de accountant brengen extra kosten met zich mee die in het kader van de reguliere accountantskosten 2021 voor rekening van ICT WBW komen.

Kostensoorten en toewijzing kosten

Incidentele uittredingskosten kunnen betrekking hebben op de volgende kostensoorten:

a) Onderzoekskosten

De onderzoekskosten zijn de kosten die nodig zijn voor het verkennen van de uittreding. Ze bestaan uit de kosten die nodig zijn om een onderbouwde beslissing te nemen over het al dan niet nemen van de volgende stap in de realisatie van de uittreding. Deze kosten worden uitsluitend gemaakt om de gevolgen en voorwaarden van de uittreding te onderzoeken, niet om de uittreding al daadwerkelijk te beginnen. Het betreft een duidelijk afgebakende periode. Deze kosten zijn goed beheersbaar.

b) Projectkosten

Dit zijn de kosten om de uittreding voor te bereiden. Deze kosten worden gemaakt na ontvangst van de brief van Bergen op Zoom van 3 juli. Deze kosten zijn in principe beheersbaar, maar de hoogte is soms moeilijk vooraf te berekenen.

c) Frictiekosten

De frictiekosten bestaan uit de tijdelijke financiële nadelen die bij de latende organisatie in het bestaande primaire proces ontstaan, als gevolg van de uittreding of overdracht van de taken naar de uittredende deelnemer. Een voorbeeld is het nadeel van boventallig personeel in de primaire processen. Frictiekosten moeten gezien worden als een risico, en minder als 'harde' kosten die betaald moeten worden, omdat er maatregelen mogelijk zijn om deze kosten te beperken.

d) Sociaal plankosten of afvloeiingskosten

De sociaal plankosten of afvloeiingskosten vloeien voort uit verschillen in arbeidsvoorwaarden tussen organisaties die bij de uittreding betrokken zijn. Ook betreft het de kosten die in het sociaal plan zijn opgenomen om boventallig personeel van werk naar werk te begeleiden (outplacement of opleiding). Vaak gaat het om generieke afspraken met beperkte doorlooptijd; afspraken welke zodanig doorwerken dat deze voor elke medewerker op een andere wijze kunnen uitvallen.

e) Desintegratiekosten

Wanneer er taken worden uitgeplaatst ontstaat er een financieel nadeel bij de latende organisatie. De overheadkosten van de latende organisatie, zoals management en huisvestingskosten, kunnen na de uitplaatsing niet direct proportioneel worden verminderd. De organisatie is daardoor tijdelijk minder efficiënt omdat het ondersteunend apparaat tijdelijk 'te groot' is. Dit nadeel noemen we

desintegratiekosten. Desintegratiekosten moeten gezien worden als een risico, en niet als 'harde' kosten die altijd betaald moeten worden omdat de latende organisatie maatregelen kan nemen om deze kosten te voorkomen of te beperken.

Voor de verrekening van de kosten die met de uittreding samenhangen wordt het volgende uitgangspunt gehanteerd.

Uitgangspunt 3: alle met de uittreding samenhangende kosten vallen bij de uittredende partij. Partijen streven ernaar de met de uittreding samenhangende kosten zo beperkt mogelijk te houden.

Het is een bij uittredingsprocessen gebruikelijke lijn dat alle kosten (inclusief de onderzoekskosten) aan de uittredende partij vallen. De ratio hierachter is dat de rekening komt te liggen bij de veroorzaker van de kosten en om te voorkomen dat de 'schade' die de samenwerkingsorganisatie ondervindt van de uittreding bij de overgebleven deelnemers terecht komt. In rechtspraak worden voor dit uitgangspunt vaak de volgende woorden gebruikt:

*'Uit de jurisprudentie van de Afdeling, onder meer de uitspraak van 12 december 2001 in zaak nr. 200101529/1, volgt dat bij het vaststellen van de hoogte van de uittreedsom uitgangspunt is dat de uittredende deelnemer de schade van [de GR, toevoeging KdV] en de overblijvende deelnemers dient te vergoeden die het rechtstreekse gevolg is van het uittreden uit de gemeenschappelijke regeling.'*⁴.

In een uitspraak over gemeente Montferland die uit een GR voor sociale werkvoorziening treedt, was het woord 'uitsluitend' aan het bovenstaande criterium toegevoegd:

*'Gelet op het bepaalde in artikel 35, derde lid, van de gemeenschappelijke regeling is de gemeente Montferland uitsluitend gehouden de schade te vergoeden die rechtstreeks het gevolg is van de uittreding uit de gemeenschappelijke regeling. De rechtbank overweegt dat dit uitgangspunt in lijn is met de ter zake de vaststelling van uittredingssommen door de Kroon, de voormalige Afdeling rechtspraak van de Raad van State en de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) gevormde jurisprudentie.'*⁵

Toekomstige schaalnadelen van ICT WBW op de langere termijn kunnen niet in rekening worden gebracht bij de uittredende partij:

*'De rechtbank stelt voorop dat de consequentie van uittreden van één van de deelnemers nu eenmaal is dat de achterblijvers meer financiële lasten moeten opvangen'*⁶.

⁴ ABRvS 15-04-2015, ECLI:NL:RVS:2015:1198, m.nt. T. Barkhuysen en A.A. al Khatib

⁵ Rb Arnhem, 05-08-2010, ECLI:NL:RBARN:2010:BN4496

⁶ Rb Noord-Holland, 09-08-2018, ECLI:NL:RBNHO:2018:7649

In de standaard-uitspraak van de Kroon van 14 mei 1985 (LJN: AM 8366) wordt het billijk en redelijk geacht de 'toekomstige schade' die ontstaat na datum van uittreding te baseren op een afbouwperiode van 5 jaren⁷. In de rechtspraak wordt hierbij geen strikt onderscheid aangebracht in kostensoorten. Er kunnen omstandigheden spelen waardoor een kortere afbouwperiode zou kunnen worden gerechtvaardigd, de rechtbank Arnhem⁸ geeft aan de dat de periode van 5 jaar 'voor de hand ligt'. Een langere periode dan 5 jaar wordt niet spoedig aangenomen⁹. In de standaard-uitspraak uit 1985 wordt een afbouwstaffel gehanteerd. De toekomstige kosten die in aanmerking komen om te worden vergoed, worden jaarlijks met 20 procent verlaagd. Deze staffel wordt bij uittreding vaak als vertrekpunt gehanteerd.

Afbouwperiode bij ICT WBW

Uit analyse van de overeenkomsten van ICT WBW is gebleken is dat veel contractuele verplichtingen voor uittreiddatum kunnen worden beëindigd of kunnen worden aangepast op de nieuwe schaal. Specifiek voor de arbeidsovereenkomsten geldt, dat naar verwachting de kansen op de arbeidsmarkt gelet op hun expertise hoog zijn. Om deze twee redenen achten wij het aanvaardbaar dat voor de arbeidsovereenkomsten geen afbouwperiode van 5 jaar maar van 3 jaar¹⁰ wordt gehanteerd. De staffel waarmee wordt afgebouwd is 100 procent van het eerste jaar, 67 procent voor het tweede jaar en 33 procent voor het derde jaar.

Uitgangspunt 4a: voor structurele kosten bij ICT WBW die niet per uittreiddatum Bergen op Zoom vervallen maar vast zijn of pas na een bepaalde periode kunnen worden afgebouwd geldt dat deze worden toegerekend aan de gemeente Bergen op Zoom gedurende een afbouwperiode van 3 jaar. Hierbij wordt in het eerste jaar 100 procent van die kosten in rekening gebracht, het tweede jaar 67 procent en het derde jaar 33 procent. Dit uitgangspunt geldt alleen voor uittreedgekosten die niet op basis van nacalculatie worden berekend.

Specifiek voor de frictie- en desintegratiekosten wordt de berekening van de financiële gevolgen uitgevoerd door per kostenpost vast te stellen of het vaste of variabele kosten betreft. Vaste kosten verdwijnen niet uit de begroting van de GR ICT WBW na uittreding Bergen op Zoom. Er zijn voorts vier subcategorieën variabele kosten te onderscheiden:

- a) Kosten vervallen direct bij uittreding Bergen op Zoom zonder incidentele (afkoop)kosten
- b) Kosten vervallen direct bij uittreding Bergen op Zoom met incidentele (afkoop)kosten
- c) Kosten vervallen niet direct maar kunnen pas na een bepaalde periode worden afgebouwd zonder incidentele (afkoop)kosten

⁷ Zie ook ABRvS, 12-01-2001, LJN AD 7959

⁸ Rb Arnhem, 05-08-2010, ECLI:NL:RBARN:2010:BN4496

⁹ ABRvS 15-04-2015, ECLI:NL:RVS:2015:1198

¹⁰ Deze afbouwperiode is daarmee gelijk aan de periode van 3 rekenjaren op basis waarvan Moerdijk de compensatie voor desintegratiekosten aan de andere gemeenten is berekend. De gemeenten Moerdijk heeft deze compensatie in een periode van 4 jaar aan de andere gemeenten daadwerkelijk betaald

- d) Kosten vervallen niet direct en kunnen pas na een bepaalde periode worden afgebouwd met incidentele (afkoop)kosten

Uitgangspunt 4a heeft betrekking op de vaste kosten en de variabele kosten genoemd onder c) en d).

Wijze van verrekening

Er zijn verschillende opties om de incidentele transitiekosten die samenhangen met de uittreding te verrekenen, te weten:

1. *Lumpsum in jaarrekening 2021.* De gemeente Bergen op Zoom koopt de incidentele transitiekosten eenmalig af. De laatste peildatum van de ramingen worden vastgesteld op een overeengekomen datum vóór 31 december 2021. Het te verrekenen afkoopbedrag wordt op die datum vastgesteld en door GR ICT WBW ongewijzigd meegenomen in de jaarrekening 2021. Er komt geen nacalculatie en/of verantwoording achteraf van de werkelijke frictie- en desintegratiekosten, wel van de projectkosten. Het risico van een onder- of overschrijding van de ramingen wordt door Bergen op Zoom en GR ICT WBW geaccepteerd. Het voordeel van deze optie is dat er is snel duidelijkheid is over de omvang van het te verrekenen bedrag.
2. *Lumpsum ook in latere jaarrekeningen.* De gemeente Bergen op Zoom koopt de incidentele transitiekosten eenmalig af. De laatste peildatum van de ramingen worden vastgesteld op 31 december 2021 op basis van de dan geldende financiële verplichtingen. Het te verrekenen afkoopbedrag wordt meegenomen in de jaarrekening 2021 en in het kader daarvan vastgesteld (Q1 2022). Er is hierdoor later duidelijkheid. (maar wel vóór vaststelling van jaarrekening 2021 in het voorjaar van 2022)) over de omvang van het te verrekenen bedrag. De reeds gemaakte projectkosten (en eventuele afkoopkosten voor toekomstig te verwachten inzet) worden in het kader van de jaarrekening verantwoord. De kosten die GR ICT WBW in 2022 maakt in het kader van de uittreding van Bergen op Zoom worden verantwoord in het kader van de jaarrekening 2022 en verder.
3. *Nacalculatie.* De gemeente Bergen op Zoom koopt de incidentele transitiekosten niet eenmalig af. De incidentele transitiekosten worden door GR ICT WBW aan Bergen op Zoom in rekening gebracht op basis van nacalculatie. De modelmatige ramingen en berekeningen worden slechts gebruikt als referentiekader en gehanteerd om de in de afzonderlijke begrotingen te verwerken. Omdat er wordt afgerekend op werkelijke kosten, lopen GR ICT WBW en Bergen op Zoom geen risico om meer te betalen dan daadwerkelijk aan kosten wordt gemaakt. Nadeel is dat er pas laat definitief duidelijkheid over de totale kosten van uittreding is omdat de effecten van de uittreding nog jaren kunnen worden gevoeld door GR ICT WBW. Deze verrekenmethode brengt tevens meer administratiekosten met zich mee. Tenslotte kan deze verrekenmethode de incentive verlagen voor ICT WBW om zo snel mogelijk kostenbesparende maatregelen te nemen.
4. *Deels lumpsum, deels nacalculatie.* Ook kan worden gekozen voor een 'hybride' afrekenmethode, waarbij enkele kostenonderdelen die op voorhand goed zijn vast te stellen vooraf worden afgerekend en andere kostenonderdelen die minder goed zijn in te schatten op nacalculatie af worden gerekend. Het voordeel van deze optie is dat de onderdelen met nacalculatie zoveel mogelijk worden beperkt, waardoor het aantal onderwerpen waarover partijen na uittreeddatum nog met elkaar over de

uittreding communiceren beperkt kan zijn, en dat waar mogelijk vóór uittreeddatum helderheid over de hoogte van het lumpsumbedrag aan de orde is. Nadeel van deze methode zijn de administratieve lasten en de onoverzichtelijkheid (welke kosten zijn afgekocht en welke niet). Het vergt dus extra zorgvuldigheid in de definiëring en afbakening van de kostensoorten.

Uitgangspunt 4b: verrekening van de uittredingskosten geschiedt op basis van nacalculatie' (optie 3).

Naarmate de uittreeddatum dichterbij komt worden ook de daadwerkelijke kosten duidelijker. Eventueel kan in de loop van 2021 nog gekozen worden voor verrekening geheel conform optie 2 met een nader te bepalen peildatum.

Tijdig duidelijkheid voor de betrokken medewerkers

De uittreding heeft gevolgen voor de begroting en de personeelsformatie van de organisatie ICT WBW. Voor de medewerkers is het belangrijk dat zij ruim voor de uittredingsdatum (uiterlijk 1/7/2021, maar het liefst eerder) duidelijkheid over hun rechtspositie hebben. Wij nemen een uitgangspunt op over de tijdige verschaffing van deze duidelijkheid, omdat late duidelijkheid indirect effect kan hebben op de uitvoering van de going-concern activiteiten van de latende partij.

Uitgangspunt 5: uiterlijk 1/7/2021 wordt de medewerkers van ICT WBW ingelicht over hun rechtspositie in de nieuwe situatie.

De gemeente Bergen op Zoom heeft aangegeven dat zij wil helpen om de frictiekosten voor ICT WBW te beperken. Dit kan enerzijds door boventallige medewerkers als gevolg van de uittreding als eerste mogelijkheid te bieden om bij Bergen op Zoom te solliciteren, anderzijds kan dit door in de aanbestedingsprocedure de nieuwe aanbieder van de ICT-dienstverlening aan Bergen op Zoom te verplichten om personeel van ICT WBW over te nemen.

Onderlinge afstemming over werving en selectie

Uiterlijk het tweede kwartaal van 2021 kan de gemeente Bergen op Zoom sollicitatiegesprekken inplannen met medewerkers van ICT WBW voor de bemensing van de regie organisatie ICT. De medewerkers van ICT WBW zullen in de selectie met voorrang worden behandeld. Dit betekent idealiter dat ICT WBW uiterlijk 1 april 2021 de personele gevolgen kent van de uittreding, om de frictiekosten te kunnen beperken.

Spelregel 4: de werving en selectie van de regie organisatie bij de gemeente Bergen op Zoom vindt in overleg met ICT WBW plaats. Voordat deze werving en selectie start, heeft ICT WBW de personele effecten van de uittreding in beeld.

Handhaving percentage flexibele schil bij ICT WBW

De organisatie ICT WBW werkt nu met een flexibele schil. Zij heeft aangegeven, dat het percentage flexibele schil na uittreding van de gemeente Bergen op Zoom gelijk moet zijn aan het percentage flexibele schil die bij ontvangst uittredingsverzoek Bergen op Zoom gold. Dit om flexibiliteit te handhaven bij het inzetten van bepaalde specialistische expertise en om pieken in de werklust op te kunnen vangen.

Uitgangspunt 6: het relatieve aandeel flexibele schil in de personeelsbezetting van de GR ICT WBW zal niet wijzigen als gevolg van de uittreding van de gemeente Bergen op Zoom.

Afwijking spelregels

Afwijking op de voorgaande uitgangspunten en spelregels is alleen mogelijk in specifieke gevallen waartoe zowel door het bestuur van ICT WBW en het college van de gemeente Bergen op Zoom schriftelijk is besloten.